

ساياساتقا نازار

«2023- جىلعى كوكتەمگى نەگىزگى ەگىس داقىلدارىنا ىلمىي جولھىن تىڭايىقىش بەرۋ جەتەكشى پىكىرى» جارىلاندى

قانداي تىڭايىقىش بەرۋدىڭ، قانшалق مولشەردە بەرۋدىڭ ئبارى انىق بولدى

نەورگانىكالىق تىڭايىقىشتى سايكەستىرىپ پايدالانۋ. تىڭايىقىش بەرۋ تەحنىكاسى مەن جاسىل، جوعارى ساپالى، جوعارى ۋەنىمىدى ەگۋ، باپتاۋ تەحنىكاسىن ۋوزارا ۇشاستىرۋعا ۋمان بەرۋ، وتە - موئە، سۇ مەن تىڭايىقىشتى بىر گە ھەگگەرۋگە باسا ۋمان بەرۋ.

كوكتەمگى جۇگەرنگە ىلمىي جولھەن تىڭايىقىش بەرۋدىڭ جەتەكشى پىكىرىندە توپىراق قۇرامىنا قاراي تىڭايىقىش بەرۋ ناتىپ-جەىسى بويىنشا تىڭايىقىشتى تەڭگەرۋ، ازوتتى تىڭايىقىشتىڭ، فوسف-فورلى تىڭايىقىشتىڭ، كالىيلى تىڭايىقىشتىڭ پايدالانىلۇ مولشەرىن تۇراقتاندىرۋ، ھىرىش كەم جەر بولىكتەرىنە ھىرىشى تىڭايىقىش بەرۋگە كوڭىل ېولۇ، سۇ مەن تىڭايىقىش بەرۋدى بايىلانىستى-رىپ، جۇگەرىنىڭ قىن ئارتۇ ھەزگىلى سىياقتى سۇ مەن تىڭايىقىش قاجەتى، ەڭ زور ونجىدلىك ھەزگىلى قاتار كەلۇ زاڭدىلىغىمىنان پايدالانىپ، تىڭايىقىشتى ېولپ بەرۋ، از - ازدان كوپ رەت تى-ڭايىقىشى بەرۋ العا قويىلدى.

ماقتاغا ىلمىي جولھەن تىڭايىقىش بەرۋدىڭ جەتەكشى پىك-رى: رايونىمىزدا ماقتاغا تىڭايىقىش بەرۋدە جىيىمالىق تىڭايىقىش بەرۋ مولشەرى كوپ، تىڭايىقىش بەرۋ ھەزگىلى ۋىلەسىمىز، ور-گانىكالىق تىڭايىقىش مولشەرى از، تىڭايىقىش بەرۋ مەن جاقاشا ەگۋ، باپتاۋ تەحنىكاسىن ۇشاستىرۋ كەشىلل بولۇ سىياقتى ماسەلەلەر ورن تەۋىپ وتىر. ورگانىكالىق تىڭايىقىش بايلىغىمىنان تولق پايدالانىپ، ورگانىكالىق تىڭايىقىش بەرۋدى كۇشەيتىپ، وركانىي-كالىق تىڭايىقىشى پەن نەورگانىكالىق تىڭايىقىشتى سايكەستىرىپ پايدالانۋ. وتە - موئە، سۇارۇ ھەن تىڭايىقىشى بەرۋدى ېىر تۇلعا-

□ انار بۇلت \ شىنچىياڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى حى جىياڭ

تايياۋدا اۋتونومىيالى رايوندىق اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل - قىستاق ھەگگەرھەمى كوكتەمگى نەگىزگى ەگىس داقىلدارىنا قا-جەتتى تىڭايىقىشتىناردىڭ ەرەكشەلىكتەرىنە نەگىزدەلىپ «2023 - جىلعى كوكتەمگى نەگىزگى ەگىس داقىلدارىنا ىلمىي جولھەن تى-ڭايىقىش بەرۋ جەتەكشى پىكىرىن» (ئومەندە قىسقارتىلىپ «پىكىر» دەلىنەدى) جارىيالدى.

”«پىكىردىڭ» جالىپ پرىنسىپى — ىلمىي جولھەن تىڭاي-قىش بەرۋ، توپىراق قۇرامىنا قاراي تىڭايىقىش بەرۋ، جىيىمالىق تى-ڭايىقىشتان ۋىلەسىمدى پايدالانۋ. جىيىمالىق تىڭايىقىشتىڭ ورنىنا ورگانىكالىق تىڭايىقىش سىتەتىپ، جىيىمالىق تىڭايىقىش پايدالانۋ-دى ازايىتىپ، ەگىستىك جەردىڭ ساپاسىن جوعارىلاتۇ” . 3 - ايدىڭ 28 - كۈنى اۋتونومىيالى رايوندىق توپىراق، تىڭايىقىش قىزمەت بۇڭتىنىڭ ورنىباسار باسقىتى تاڭ مېڭياۋ بىلاي دەدى: ”ئېىز ار جىلى رايونىمىزداى ەگىس داقىلدارىنىڭ ۇسۇ جاعەدايىنا نەگىزدەلىپ، تىڭايىقىش بەرۋدە ورن تەپكەن ماسەلەلەرگە تالداۋ جاساپ، تىڭايىقىش بەرۋدىڭ پرىنسىپىن جانە ۇسىنىسنى العا قويىپ، ەگىس داقىلدارىنىڭ ۇنىم بەرۋىنىڭ ورنىقىتى بولۇئنا، ۇنىم مولشەرىنىڭ ارتۇننا تەحنىيكالىق تىرەك ازىرلەدىك” .

«پىكىردە» دۇمبە ىيىداي، جازدىق ىيىداي، كوكتەمگى جۇگەرى، ماقتا، سويبا بۇرشاق، وڭدەۋگە پايدالانىلانتىن قىزاناق سىياقتى 11 ئتۇرلى ەگىس داقىلىنا تىڭايىقىش بەرۋدىڭ جەتەكشى پىكىرى العا قويىلدى.

تاڭ مېڭياۋ نانسىرتىپ بىلاي دەدى: يىيىل رايونىمىزدا دۇمبە ىيىدايدىڭ ۇسۇى جالىپ جاقتان ېىرشاما جاقسى، توبى ۋىلەسىمدى ارى مول، الايدا جاقسى مايىسالار مەن ۋالسىىز مايىسالار دا بىرگە وىسكەن جاعەداي بار، ېىىر ېولوم وڭىرلەردە قۇاڭشلىق اخۋالى بايقالدى، بۇل ىيىدايدىڭ كوكتەۋىننە جانە ۇسىككە تۈزىمىدىلىگىنە ئىيمىسىز بولپ وتىر. «پىكىردە» مىنالار العا قويىلدى: جەر - جەر ”جەرگىلىكتى جاعەدايغا قاراي سىتەۋ، مايىساغا قاراي تىڭايىقىش بەرۋ، قاۋلاپ ۇسۇىن تىزگىزدەپ، سوھالۇىن جىبەۋ، السىزدەرىن كۇشەيتۇ، تىڭايىقىشتى ۇنەمدەپ، ونىمىدىلىكتى ارتتىرۇ، جاسىل ساقتانۇ - تىزگىندەۋ، جىبەىنى ورنىق-تىرىپ، ەئاندى كوپەيتۇ، قارسىلىق قۇانتى جوعارىلاتىپ، مول ۇنىم الۇعا كەپىلدىك ەتۇ” سىندى تەحنىيكالىق جولھەن تەحنىكا-لىق شارالاردى تىياناقتاندىرىۋدى كۇشەيتىپ، جازعى استىقتان مول ۇنىم الۇدىڭ نەگىزىن بەكەمدەۋ كەرەك.

جازدىق ىيىدايغا ىلمىي جولھەن تىڭايىقىش بەرۋدىڭ جە-تەكشى پىكىرى — توپىراق قۇنارلىغىنا قاراي نىسانالى ۇنىم مولشەرىن تۇراقتاندىرىپ، فوسفورلى تىڭايىقىشتى لايىقتى مولشەردە ازايىتۇ، ازوتتى تىڭايىقىشتىڭ مولشەرىن جاعەدايغا قاراي تۇجرىمداپ رەتتەۋ، كالىيلى تىڭايىقىشتى ۋىلەسىمدى پايدالانۇ، مىكرو ەلەمەنتتى تىڭايىقىشتى لايىقتى مولشەردە تولقنۇ، وركانىكالىق تىڭايىقىش پەن

□ انار بۇلت \ شىنچىياڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى

ئەپارىزات ابدۇل

كوكتەمگى لوپ اۋدانى انگىيا قالاشىعى بايياڭ قىستاعى جاسىل بۇلىسكە ورائىپ، وسى قىستىناقتاعى ”مايىنالىمان” اتىانغان ۋابدۇالي ۋماتتوتىحنىڭ گىۈل وسىرەتىن جىلىجىيانىڭ تەمپەراتۇراسى مايىسا جەتىلدىرىۋگە ۋىلەسەتتىن 20 سەئىتى گرادۇس اينالاسىندا بولپ، رەتتى تىزلىگەن روزا كۇلىنىڭ مايىساسى جاپ - جاسىل بولپ قۇلپىرىپ تۇر.

ار كۇنى تاغىى ساعات 7دە تولايىم ساتۇ بازارىنا كوكونسى جەتكىزىپ بولغاننان كەيىن، ۋابدۇالي بىردەن جىلجىياعا كەلدى. ”3 جىلجىا-بىم بار، مۇنىڭ ەكەۋىندە مايىسا جەتىلدىردىم، 20 نەشە تۇرلى جەمىس - جىدەك، كوكونسى، گۈل مايىساسىن جەتىلدىرگەم، 3 جىلىجىيادان جىلىنا 100 ەڭ ۇيان تازا كىرىس كىرەدى”، - دەدى ول.

ۋابدۇاليدىڭ ەسىندە قالۇنىشا، ول ورتا مەكتەپ وقىپ جۇرگەن كەزىندە شەشەسى ۇز ۋىلەرىنىڭ ېىر مۇعا جەتپەيتىن جەرىنە قىزا-ناق، اششى بۇرىش، جىۋساي سىياقتى كوكونسى-تەردى ەگەدى ەكەن. ېىر ېولوم كوكونسىتى شەشەسى بۇمالاپ، ابدۇاليگە بازارغا اپارىپ سات-قىزانتى. قىستاق جىلجىاي ەگىشلىگىن داھىتقان-نىان كەيىن، ۋابدۇالي ەش ارى - ەسارى بولھاي ېىر جىلجىايدى كوتەرەمگە الدى.

جىلجىايدا كوكونسى ەگۇدى باستاغاننان كەيىن، ۋابدۇاليدىڭ باسى ابدەن قاتتى، نە گەۋ كەرەك، قالاي ەگۇ كەرەك، تەمپەراتۇراسىن قالاي ھەگگەرۋگە بولادى...

”ېىر ئتاۋىرى تەحنىكىتەر قولما - قول ۋىرەتىىپ وتىردى”. 3 - ايدىڭ 9 - كۇنى ۋابدۇالي بىلاي دەدى: قاي ۋاقىتتا نە سىتەۋ كەرەك، قالاي سۇارۇ، جىيىمالىق تىڭايىقىشتى قالاي بەرۋ كەرەك، جىلجىايدىڭ تەمپەراتۇرا-

□ انار بۇلت \ شىنچىياڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى سۇڭ ۋىگو

كەببىكەر ارخېيۋى: مامەتتۇرسۇن ابدۇجايپار، اقچى اۋدانى جىلقى فەرھامىنىڭ مال شارۋاشلىق تەحنىيگى، ۇزاق ۋاقىت قىرغىز قوبىنىڭ تۇقىمەن اسلىداندىرۇ جۇمىسپەن اينالىسقان.

قازىر قويدىڭ تولدەيتىن ھەزگىلى، مالشىلار جونىتىن العاندا، كوكتەمگى ئىول الۇ ماڭىزدى جۇمىس، قايتكەندە قوزنىڭ قاتارغا قوسىلۇ مول-شىرىن جوعارىلاتۇغا بولادى؟ 3 - ايدىڭ 2۴ - كۇنى اقچى اۋدانى جىلقى فەرھامىنىڭ تەحنىيگى مامەتتۇرسۇن ابدۇجايپار مالشىلاردىڭ ساۋالدارىنا جاۋاپ بەردى.

كوكتەمگى ئىول الۇدان بۇرىن قانداي داينى-دىق جۇمىستارىن سىتەۋ كەرەك؟ مامەتتۇرسۇن: ساۋلىق قوي تولدەۋدەن بۇرىن تولدەيتىن قورانى دايسىنداۋ كەرەك، قورا-نىڭ تەمپەراتۇراسى 5℃تەن جوعارى بولۇى ارى 4% - 2تىك لىزول سۇبىمەن نەمەسە 20% - 5تىك وتىن كۇلى سۇبىمەن زارارسىزدان-دىرۇ كەرەك. جەرگە سابان نەمەسە قۇمدى توپ-راق توسىپ قۇرعاتقىن ساقتاۋ، سونىمەن بىرگە لايىقتى تۇردە زارارسىزداندىرۇ دارىلەرى مەن باسقا قۇرالداردى داينىداۋ قاچەت.

كوكتەمگى ئىول الۇدا نەلەرگە كوڭىل ېبولۇ كەرەك؟

مامەتتۇرسۇن: قوزى تۇبلانغان كەيىن، ئىول الاتىن قىزمەتكەرلەر دەر كەزىندە قوزنىڭ اۋزىنداىى، مۇزىنىنداىى، قۇلاعدىناىى شۇدى تازالاۋ، نەنەسە قوزىنىڭ ۇسىندەگى شۇدى

جاڭا ادىسى

ۋابدۇالي ۋماتتوتىحى:

”شەبەرلىك نىزدەنۋدەن كەلەدى“

سىن قالاي ھەگگەرۋگە بولادى... وسنىڭ ىيا. رىن داپتەرىمە ەستەلىككە الپ وتىرامىن. جىل سوڭىندا ەسەپ جاساعاندا جىلجىايدان 10 ەڭ يۇانغا تايانۇ كىرىس كىردى. تاپقان اقشاسىن قولنا العان ۋابدۇالي قىستاق تۇرعىندارىنىڭ بارلىعى جىلجىايدا ەگۇ تەحنىيكالارىن ۋىرەنىپ جاتقاندىن، بۇدان كەيىن بارلىعى جىلجىايدا كو-كونسى ەگەتىندىگىن، ۇزىنىڭ باسقالاردان بۇرىن مايىسا جەتىلدىرىۋدى ۋىرەنىپ، كوپىش-لىكىككە كوكونسى مايىساسىن ساتىپ بەرگەندە عانا، كىرىسىن تەز ارتتىرۋعا بولاتىندىغىن وي ەلەگىنەن وتكىزەدى.

ۋابدۇالي ىلگەرىندى - كەيىندى حوتىان اۋدانى، قاراقاش اۋدانى سىياقتى جەرلەرگە بارىپ مايىسا جەتىلدىرۇ تەحنىكاسىن ۋىرەندى، ۋىرەنىپ بولغان سوڭ تاغى يىتتەرىتتە وزىڭگ-نەن ۋىرەندى، ئتۇرلى كىتاپتىردى ساتىپ اكە-لىپ ۋىرەندى، ول كۇنى بويى جىلجىاي ىشىن-دە وتىرىپ الپ مايىسا جەتىلدىرۇ تەحنىكاسىن زەرتتەدى، وتباسىنداىعارلى ونى ەس - اقىلى شاتاسقان با دەستى.

”شەبەرلىك نىزدەنۋدەن كەلەدى، مەنىڭ جىلجىايدا مايىسا جەتىلدىرگەنىمە 6 جىلدىان استى، اششى بۇرىش، قىزاناق، چىپەزى، قىيار، قويان ۇشوپ، شىيانخۇا، بۇلدىرگەن سىياقتى 15 تۇرلى جەمىس، كوكونسى مايىساسىن جە-تىلدىردىم، تاغى روزا گۇلى، قىىزغۇزىم سىياقتى 8 تۇرلى گۇل مايىساسىن جەتىلدىردىم، توڭمىرەكتەگى اۋىل - قالاشقتارداعى كوپتەگەن شارۋالاردىڭ بارلىعى ھەنىڭ قارىيدارلارىم”، - دەدى ۋابدۇالي.

جەمىس - جىدەك، كوكونسى مايىساسىن، گۈل مايىساسىن ساتىپ العان شارۋالارغا ۋابدۇالي تاغى تەحنىيكالىق جاققان جەتەكشىلىك ەتىپ، ولاردىڭ ساتۇىنا كومەكتەستى. ونىڭ اتى اتالسا بولدى، قىستاق تۇرعىندارى اۋىز جايپاي ماقتاي جونەلەدى.

اۋىل شارۋاشلىق دوكتورى

كوكتەمگى ئىول الۇدا

مىنا تۇيىندەرگە كوڭىل ېبولۇ كەرەك

جالاتىپ قۇرعاتۇ كەرەك. كەببىر تۇمىسا قويبار قوزىسىنان تەز جەريدى. قوزىنىڭ شۇىن ەنەسى-نىڭ اۋزىنا جاعىپ نەمەسە قوزىنىڭ ۇستىنە كەبەك شاشىپ ەنەسىنە جالاتۇ كەرەك.

تولدەگەننەن كەيىن كىندىگى ۇزى ۇزىلىپ قالادى. كەببىرەۋنىڭ كىندىگى ۇزىلمەيىدى، ونى قولمەن ۇزۇ، ونان سوڭ زارارسىزداندىرۇ كەرەك؛ قايشىمەن قىۋ كەرەك بولسا، كىندىكتى تۇبىتىن ۇستاپ تۇرىپ، كىندىك قانىن سىرتقا اعم-زىپ، كىندىگىن ئۇيىپ، يود جاعىپ، سودان كەيىن زارارسىزداندىرلغان قايشىمەن قوزىنىڭ كىندىگىىنەن 4 سائىتەپتەردەي قالىدىرىپ قىيىپ تاستاۋ كەرەك.

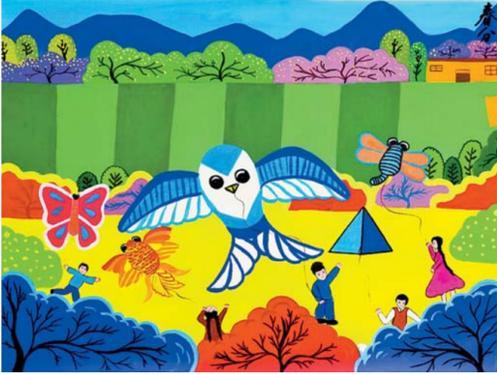
قوزىبالغان قويدى جىلى سۇمەن سۇارۇ كەرەك، ازىراق كەبەك نەمەسە اس تۇزىن قوسۇعا بولادى. قوزىبالغان قويدىڭ چەلىنىىڭ اينالاسىندا-ى ۇزىن جۇندەرىن قىرقىپ، جىلى زارارسىزدان-دىرۇ سۇمىەن چەلىندى جۇپ، ۇسۇرتىپ، ۇزىن ساۋىپ، قوزىنى ۇزىبەن اۋىزداندىرۇ كەرەك.

كوكتەمگى ئىول الۇشىلار قانداي سىستەرگە كوڭىل ېبولۇى كەرەك؟

مامەتتۇرسۇن: قوي قورانىڭ ئىشى - سىرتىن زارارسىزداندىرۇ قىزمەتنى كۇشەيتىپ، قوي قورانىڭ ىشىندەگى ساباندى نەمەسە باسقا زاتتارىدى دەر كەزىندە تازالاۋ ارى وزىندىك قورعانۇ قىزمەتنى مۇقيات سىتەپ، قوي قوراعا كىرىپ - شىققاندا نەمەسە ئىول العاندا قاتىستى بەلگىلەمەلەر بويىنشا سۇلياۋ قولعاپ كىۇ، ماسكا تاغۇ سىياقتى قورعانۇ شارالارىن سىتەپ، ادام مەن مالغا بىردەي جۇعاتىن جۇقپالى اۋرۇلاردان ساقتانۇ كەرەك.

ايجامال اۋۇتنىڭ تۇنىدىسى «جايڭبىر».

گۇلقيا احمەتتىڭ تۇنىدىسى «جاندانۇ».